

Nr. A81/024

23 december 1981

OOSTEUROPESE REAKTIES OP DE ONTWIKKELINGEN IN POLEN

Joegoslavië

In Joegoslavië is de reactie op de gebeurtenissen in Polen tijdens het afgelopen weekeinde omgeslagen van betrekkelijk ingehouden ("Vertrouwen dat bevolking en leiders in Polen hun interne problemen op de meest passende manier zullen oplossen") in hard en afwijzend. Naar verluidt zou de aanleiding daarvoor zijn gelegen in de officiële bevestiging van het feit dat er doden waren gevallen.

, een der topfiguren binnen de Joegoslavische Communistenliga (de CP), verklaarde dat de militaire machtsovername van Polen een "gevaarlijk kruisvat" had gemaakt met ernstige consequenties voor het land zelf, de communistische beweging en de internationale betrekkingen.

Zowel het staatspersbureau Tanjug als de partijorganen "Borba" en "Politika Express" volgden met scherp afwijzende commentaren. Tanjug stelde dat Polen van de geschiedenis kennelijk niets had geleerd. Borba meende dat de weg naar een Poolse burgeroorlog nu open ligt en Politika Express riep generaal

ter verantwoording omdat zijn bezwering dat Poolse soldaten nooit op Poolse arbeiders zouden schieten nu gelogenstraf was. Laatstgenoemde krant beschuldigde het Poolse leger zonder omhaal van het scheppen van een conflict-sfeer en waarschuwde de verantwoordelijken dat zij aan hun historische aansprakelijkheid niet zouden ontkomen.

DDR

Alhoewel op van Oostduitse zijde de militaire ingreep in Polen is toegejuicht en een ieder die zich daartegen verzet als "contra-revolutionair" wordt gebrandmerkt, is toch van enige terughoudendheid in de DDR-commentaren sprake. Kon deze betrekkelijke ingetogenheid - betrekkelijk slechts in die zin

dat er vanuit gegaan moet worden dat de SED (de Oostduitse CP), net zo over de Poolse ontwikkelingen denkt als bijvoorbeeld de Sowjetrussische en de Tsjechoslowaakse leiders - aanvankelijk nog in verband gebracht worden met de wens de sfeer rondom het gesprek niet te verstoren, het voortduren ervan zal eerder samenhangen met de vrees dat Duits-Pools oud zeer versterkend op Poolse nationale gevoelens zal werken. Met veel nadruk wordt dan ook de Oostduitse "broederhulp" vooralsnog in de vorm van voedselzendingen gegoten. De DDR-radio en -TV besteden vooral daaraan aandacht. Deze "stroom van solidariteit" wordt nog eens uitdrukkelijk gekenmerkt als bewijs voor de "grote veranderingen die zich sinds 1945 tussen het Duitse en het Poolse volk voltrokken hebben".